

УДК 336.2:33(477)

ОРГАНІЗАЦІЙНО-МЕТОДОЛОГІЧНІ ЗАСАДИ БУХГАЛТЕРСЬКОГО ОБЛІКУ ЕКОЛОГІЧНИХ ВИТРАТ ПІДПРИЄМСТВ УКРАЇНИ В УМОВАХ ЄВРОІНТЕГРАЦІЇ

Совик М.І.

Київський національний економічний університет
імені Вадима Гетьмана

Рациональна організація обліку екологічних витрат є системою елементів і засобів оптимальної побудови облікового процесу з метою отримання і надання достовірної, оперативної, аналітичної і якісної інформації для управління екологічними витратами й контролю за використаними ресурсами у сфері охорони навколишнього середовища. Завдяки раціональній організації обліку екологічних витрат формується інформаційна база для комплексного аналізу екологічних витрат, ефективного управління екологічними витратами і природоохоронною діяльністю, достовірні статистичні показники діяльності підприємств у сфері охорони навколишнього природного середовища. В роботі розглянуто необхідність введення теоретичних, нормативно-правових та практичних аспектів обліку екологічних витрат, організації обліку екологічних витрат на підприємствах України в умовах євроінтеграції.

Ключові слова: євроінтеграція, організація обліку, ведення обліку, екологічний облік, облік екологічних витрат, обліково-аналітична практика.

Постановка проблеми. В умовах стрімкого розвитку виробничих систем, що призвів до значного погіршення стану навколишнього природного середовища, важливим завданням стає вирішення проблем забруднення довкілля. У сучасному світі екологічний фактор діяльності підприємств набуває все

більш важливого значення, тому що економіка й навколишнє середовище є єдиною системою й проблема їхньої взаємодії вимагає термінового вирішення. Враховуючи складну екологічну ситуацію, яка склалася в світі, раціональним є посилення заходів щодо охорони навколишнього середовища.

Актуальними напрямками розвитку економіки України в умовах євроінтеграції є збереження навколишнього середовища, раціональне використання природних ресурсів, зменшення негативного впливу діяльності людини на природу. Екологічні проблеми в Україні зростають з високою швидкістю, тому суб'єкти господарювання повинні спрямувати свою увагу на усунення негативного впливу своєї економічної діяльності на навколишнє середовище.

Однією з найголовніших перешкод розробки і реалізації ефективної екологічної політики підприємства згідно концепції сталого розвитку є відсутність належного забезпечення керівництва комплексною, достовірною та своєчасною інформацією про природоохоронну діяльність. Досі не розроблено жодних нормативних актів, показників, систем обліку, форм звітності які б повною мірою відображали взаємодію економіки та навколишнього природного середовища.

Аналіз останніх досліджень та публікацій. Розгляду проблем, пов'язаних з екологічною діяльністю підприємств, у бухгалтерському обліку присвячені роботи вітчизняних та зарубіжних учених економістів: С.В. Макара, В.Н. Кислого, І.В. Замули, О.М. Кондратюк, Ф.Ф. Бутинця, П.Ю. Буряка, Л.Г. Мельника, М.Г. Чумаченко, М.С. Пушкаря, Є.В. Рюміна, К.С. Саєнко, Ю.П. Беднарчука, О.М. Сухіної, А.Н. Брилева, Л. Гнилицької, В.І. Мосягіна, Є.В. Лапіна, В.С. Леня, Н.А. Трофіменко, Д.У. Санкова, Т.А. Дьоміна, С.М. Бичкової, М.Ю. Єгорова, Н.В. Пахомової, В.Н. Холіної, Д.М. Васильєва, В.Г. Ширококова, А. Белоусова, Г. Вінтера, А. Гофмана, Н. Еліаса, М. Моуєна, В. Палія, Д. Панкова, Я. Соколова, Д. Хенсена, А. Шеремета та інших. Разом з тим теоретичні, організаційно-методичні й нормативно-аналітичні аспекти бухгалтерського та управлінського обліку екологічних витрат залишаються мало розробленими.

Метою роботи є розкриття сутності обліку екологічних витрат в умовах євроінтеграції економіки України, створення системи екологічних витрат та впровадження організаційно-методологічних засад бухгалтерського обліку екологічних витрат підприємства в обліково-аналітичну практику вітчизняних підприємств.

Виклад основного матеріалу. Вагомою складовою стимулювання екологічно збалансованого природокористування і запорукою гарантування екологічної безпеки на всіх рівнях господарювання є адекватна система бухгалтерського обліку, що забезпечує всіх членів суспільства надійною, своєчасною і корисною інформацією про господарську діяльність підприємств та організацій, стан їхніх активів, зобов'язань і власного капіталу. Бухгалтерський облік дозволяє отримати числову характеристику факторів і стати джерелом інформації, а відтак і стимулювати природоохоронні заходи [1, с. 258].

На сучасному етапі в Україні використовується господарський облік, який включає: оперативний облік, бухгалтерський облік, статистичний облік, фінансовий облік, податковий та управлінський облік. Як бачимо, до господарського обліку не включено екологічний облік. Саме екологічний облік може бути рушійним методом обліку витрат на охорону навколишнього середовища

та визначення такого підходу до явищ господарської діяльності підприємств, розгляду всіх засобів і процесів у безпосередньому їх русі й розвитку, єдності, взаємозв'язку та взаємоузгодженні [2, с. 74].

Екологічний облік на підприємстві – процес розпізнавання, оцінювання і передачі екологічної інформації, що дає можливість користувачам такої інформації компетентно приймати рішення і формувати судження. Ця категорія охоплює формування облікової (бухгалтерської) та необлікової інформації про стан, динаміку зовнішнього природного середовища та вплив на нього природних факторів та всієї діяльності людини на глобальному, національному та регіональному рівнях [3, с. 212]. Для господарюючих суб'єктів бухгалтерський облік екологічної діяльності – це підсистема бухгалтерського обліку, яка формує та передає користувачам інформацію про господарські операції, пов'язані з використанням природного середовища та впливом господарської діяльності на його стан. Бухгалтерський облік екологічної діяльності є не лише підсистемою системи бухгалтерського обліку, а й частиною системи екологічного менеджменту, інформаційною основою для проведення екологічного аудиту, страхування й оцінювання інвестиційних проектів [4, с. 23]. Протягом останніх трьох десятиріч у більшості країн, у першу чергу, розвинених, відбувалося значне зростання витрат на природоохоронну діяльність. Їх загальний обсяг нині складають десятки й сотні мільярдів доларів, і вони значною мірою відшкодовуються.

Відсутність інформації про екологічний облік створює перешкоду для користувачів інформації про підприємство і стає досить важко планувати подальшу виробничу діяльність господарюючого суб'єкта. В результаті цього на рахунках бухгалтерського обліку не враховуються екологічні витрати, пов'язані з цим операції, які є наслідком виснаження природних ресурсів і деградації середовища [3, с. 212]. Також досить важко оцінити екологічні витрати, які відображають зміни якості навколишнього середовища, екосистем, втрату біологічного різноманіття та інші екологічні послуги.

Відповідно до нових підходів бухгалтерський облік повинен об'єднати у собі процес ідентифікації, виміру і комунікації екологічної інформації. Це дозволить внутрішнім користувачам приймати управлінські рішення, які б гарантували запобігання екологічним ризикам; зовнішнім користувачам – отримати інформацію про діяльність підприємства у природоохоронній сфері [5, с. 124]. Раціональна організація обліку екологічних витрат є системою елементів і засобів оптимальної побудови облікового процесу з метою отримання і надання достовірної, оперативної, аналітичної і якісної інформації для управління екологічними витратами й контролю за використаними ресурсами у сфері охорони навколишнього середовища.

На початку ХХ століття під впливом економічної теорії, бухгалтерський облік був відстороненим від питань збереження довкілля. Облікова інформація створювала загрозу процесу становлення індустріального суспільства. Політика індустріалізації призвела до значного зростання кількості підприємств важкої промисловості, що

збільшило навантаження на природне середовище. Виснаження природних ресурсів призвело до їх дефіциту. На цьому етапі виникла проблема неможливості ринкового регулювання впливу підприємств на природне середовище [6, с. 9]. Під дією процесів глобалізації, на початку 80-х років ХХ століття, світова громадськість відчула необхідність розпочати роботу над основними положеннями екологічного обліку. У 1991 р. Міжурядовою робочою групою експертів розроблено перші рекомендації для бухгалтерів з розкриття інформації про вплив господарської діяльності підприємства на довкілля, а у 1998 р. – з відображення екологічної діяльності в бухгалтерському обліку [7, с. 212].

Отже, з прийняттям концепції стійкого розвитку, та для формування внутрішнього механізму економічної безпеки, кожне підприємство зобов'язане зробити внесок у її реалізацію. У першу чергу необхідно врегулювати облік природно-ресурсного потенціалу. Окрім внесення змін у діючі нормативні акти, бажано затвердити нове положення (стандарт) бухгалтерського обліку про облік придбання, оренди і охорони земельних, водних, лісових ресурсів, атмосферного повітря (точніше права на його забруднення), надр, територій видобутку корисних копалин та біологічного різноманіття, адже вони на сьогоднішній день вважаються власністю народу України і не знаходять належного відображення в обліку. Відповідно, їх втрата, виснаження у результаті господарської діяльності не відображається в обліку. Це свідчить про неадекватність обліку природних ресурсів на макрорівні, що автоматично актуалізує проблему необхідності удосконалення відображення зазначених ресурсів у системі національних рахунків, а, відповідно, і розробки методології облікового відображення природних ресурсів на мікрорівні. Природно-ресурсний потенціал запропоновано включити до об'єктів екологічного обліку, а саме екологічних активів.

Раціональна організація обліку екологічних витрат є системою елементів і засобів оптимальної побудови облікового процесу з метою отримання і надання достовірної, оперативної, аналітичної і якісної інформації для управління екологічними витратами й контролю за використаними ресурсами у сфері охорони навколишнього середовища. Завдяки раціональній організації обліку екологічних витрат формується інформаційна база для комплексного аналізу екологічних витрат, ефективного управління екологічними витратами і природоохоронною діяльністю, достовірні статистичні показники діяльності підприємств у сфері охорони навколишнього природного середовища.

При веденні бухгалтерського обліку екологічних витрат обробка та оформлення первинних документів має велике значення для ведення безпомилкового та прозорого обліку. Технологічно бухгалтерський облік як процес розпочинається з виявлення, вимірювання і реєстрації фактів, дій і подій з метою отримання інформації про господарські операції. Суцільне і безперервне спостереження за всіма господарськими операціями на підприємстві здійснюється за допомогою документування. Документування – це основа бухгалтерського обліку, що передбачає відобра-

ження в документах всіх господарських операцій та фактів господарської діяльності, проте ми зосередимося на документуванні операцій, що підтверджують екологічні витрати.

Документи, що підтверджують проведення господарських операцій з виникнення екологічних витрат можна поділити на види в залежності від класифікації екологічних витрат.

Таким чином можна виділити такі види документів, якими підтверджуються екологічні витрати:

- а) за соціально-економічним критерієм:
 - документи, що підтверджують сплату податкових, рентних платежів та платежів за природокористування, а також штрафів та пені за несплату або несвоєчасну сплату вищенаведених платежів;
 - документи, що підтверджують витрати на попередження шкідливого впливу на довкілля;
 - документи, що підтверджують надзвичайні витрати на ліквідацію наслідків екологічного лиха;
 - документи, що підтверджують операційні витрати з надання послуг з природоохоронної діяльності;
 - б) за відображенням у фінансовому обліку:
 - документи, що підтверджують поточні (операційні) екологічні витрати;
 - документи, що підтверджують капітальні (інвестиційні) витрати;
 - в) за видами господарської діяльності підприємства:
 - документи, що підтверджують витрати на утримання основних засобів природоохоронного призначення: на напівфабрикати, матеріали, паливо, енергію, поточний і капітальний ремонт тощо;
 - документи, що підтверджують витрати на оплату і охорону праці (включаючи відрахування єдиного соціального внеску) працівникам, зайнятим у екологічній діяльності;
 - документи, що підтверджують витрати, пов'язані з спільним використанням підприємствами і організаціями регіону об'єктів природоохоронного призначення;
 - г) за об'єктами охорони:
 - документи, що підтверджують витрати на охорону чистоти атмосфери;
 - документи, що підтверджують витрати на раціональне використання земельних ресурсів
 - документи, що підтверджують витрати на раціональне використання мінеральних ресурсів;
 - документи, що підтверджують витрати на раціональне використання водних ресурсів;
 - документи, що підтверджують витрати на охорону рослинного і тваринного світу;
 - документи, що підтверджують витрати на переробку та знешкодження відходів;
- Отже, на основі проведеної дослідницької роботи на підприємствах України, можна зробити зведену таблицю, яка містить інформацію щодо документального оформлення екологічних витрат.
- Відповідно до принципу нарахування екологічні витрати відображаються в бухгалтерському обліку та фінансовій звітності у момент їх виникнення, незалежно від дати сплати грошових коштів. Тому витрати з екологічного податку відносяться до того періоду, за який вони нарахо-

Документальне оформлення екологічних витрат

№ з/п	Вид екологічних витрат	Документ, що підтверджує екологічні витрати
1.	Витрати з екологічного оподаткування	– декларація з екологічного податку – банківська виписка – платіжне доручення – вимога-рішення ДФС про сплату штрафу та/або пені з екологічного податку
2.	Витрати на дозвільну документацію	– дозвіл на викиди шкідливих речовин в атмосферне повітря – дозвіл на спецводокористування
3.	Витрати на попередження шкідливого впливу на довкілля	– договір про надання послуг з екологічного аудиту – акт наданих послуг з екологічного аудиту – платіжне доручення
4.	Операційні екологічні витрати	– видаткові накладні на матеріали, що застосовуються для екологізації операційного процесу – акти наданих послуг з утилізації шкідливих матеріальних запасів
5.	Витрати з оплати праці працівників, зв'язаних з екологією	– штатний розпис – таблиць обліку робочого часу – розрахунково-платіжна відомість
6.	Інвестиційні екологічні витрати	– дефектний акт – договір про ремонт (модернізацію) основних засобів – акт приймання-передачі робіт з модернізації основних засобів
7.	Екологічні витрати з навчання працівників	– акт приймання-передачі наданих послуг з навчання персоналу – платіжне доручення

Джерело: розроблено автором

вуються. Як правило, їх нараховують останнім днем звітної періоду, незважаючи на те, що сплата пройде вже в наступному періоді. Для відображення розрахунків за податками, зборами та обов'язковими платежами на підприємствах України використовують рахунок 64 «Розрахунки за податками та платежами». Згідно з Інструкцією № 291 цей рахунок використовують для відображення інформації про розрахунки підприємства за всіма видами платежів до бюджету. За кредитом рахунку 64 показують нарахування, за дебетом – їх сплату. Цей рахунок має два субрахунки: 641 «Розрахунки за податками» і 642 «Розрахунки за обов'язковими платежами».

Для обліку операційних екологічних витрат підприємства можуть використовувати як рахунки 20, 22, 23, в залежності від того, для яких цілей і яким підрозділом були здійснені певні екологічні витрати. Для витрат з оплати праці персоналу, задіяного в екологічній діяльності підприємства використовуються рахунки 66, 65. Для обліку екологічних інвестиційних витрат застосовується рахунок 15.

Обліковою політикою підприємства передбачено списання суми екологічних витрат на рахунок 92 «Адміністративні витрати», 91 «Загальновиробничі витрати», які в свою чергу розподіляються між рахунками 23 «Виробництво» і 90 «Собівартість реалізації». Тобто облік загальновиробничих витрат складається з порядку їх розподілу, за яким основна частина цих витрат (розподілені загальновиробничі витрати) включається до собівартості конкретного виду продукції, а нерозподілені загальновиробничі витрати збільшують собівартість реалізованої продукції того періоду, в якому такі витрати виникли. Інколи екологічні витрати списуються і на рахунок 93 «Витрати на збут».

Виходячи з наведеного вище, можна стверджувати, що істотним недоліком обліку екологічних витрат на підприємствах є те, що в системі

бухгалтерського обліку відсутнє поняття «екологічні витрати». Насправді підприємства мають екологічні витрати. В процесі дослідження бухгалтерського обліку підприємств ТОВ «Маріо Груп» та Гнідинцівського ППЗ було виявлено 7 видів екологічних витрат: витрати з екологічного оподаткування, витрати на дозвільну документацію, витрати на попередження шкідливого впливу на довкілля, операційні екологічні витрати, витрати з оплати праці працівників зв'язаних з екологією, інвестиційні екологічні витрати, екологічні витрати з навчання працівників. Підприємства здійснюють екологічні витрати в процесі своєї операційної діяльності протягом кожного звітної періоду. Однак, з усіх цих витрат як екологічні витрати підприємства визнають лише витрати з екологічного податку. Всі інші види екологічних витрат (витрати на дозвільну документацію, витрати на попередження шкідливого впливу на довкілля, операційні екологічні витрати, витрати з оплати праці працівників, що займаються екологією, інвестиційні екологічні витрати, витрати на навчання працівників) відображаються на рахунках 91 «Загальновиробничі витрати» без виділення окремого субрахунку, на рахунок 92 «Адміністративні витрати» і деколи на 93 «Витрати на збут». Така ситуація унеможливілює виділення точної суми екологічних витрат, які здійснює підприємство і як наслідок призводить до недостовірного подання інформації про екологічні витрати у звітності підприємств.

Оскільки, ще на етапі ведення бухгалтерського обліку суми екологічних витрат розсіюються в сумах інших витрат діяльності підприємств, то й у фінансовій звітності екологічні витрати відображаються у складі інших статей звітності. Однак, якщо б навіть інформація про екологічні витрати виокремлювалась на стадії ведення бухгалтерського обліку, все одно в існуючих формах фінансової звітності відсутні рядки для відображення сум екологічних витрат. Отже, вагомим недоліком існуючих форм звітності є відсутність

окремих розділів або статей щодо відображення екологічних показників діяльності підприємств. Інформація про виробництво та реалізацію екологічних товарів і послуг, запровадження екологічно чистих технологій, зменшення та попередження забруднення навколишнього природного середовища шкідливими речовинами, утворення та утилізацію відходів, виконання екологічних зобов'язань перед суспільством міститься лише у складі інших показників фінансової звітності або не розкривається взагалі. Це зменшує ступінь довіри суспільства до екологічного підприємництва в Україні та знижує рівень екологічної свідомості підприємців.

Для раціональної організації обліку екологічних витрат на підприємствах України пропонуємо впровадити певні заходи:

1. Включити в додаток до Наказу підприємства «Про облікову політику» ряд питань, які стосуються екологічних витрат, а саме:

- види екологічних витрат, що формуються на підприємстві, джерела їх формування, обсяг;
- документи, відповідно до яких формуються екологічні витрати;
- основні види операцій щодо руху екологічних витрат;
- порядок формування та використання коштів на екологічні витрати за звітний період;
- документи, що обґрунтовують формування та використання екологічних витрат протягом звітного періоду;
- перелік осіб, відповідальних за здійснення облікового забезпечення відносно екологічних витрат;
- перелік осіб, які мають повноваження приймати рішення щодо формування певних екологічних витрат;
- процедури поточного контролю за формуванням і використанням коштів на екологію;
- порядок проведення інвентаризації відходів і стану екологічних зобов'язань;
- склад і зміст внутрішньої звітності щодо екологічних витрат.

Відповідно пропонуємо виділяти такі елементи облікової політики: перелік екологічних витрат, можливих до формування підприємством; порядок їх формування; цільове використання та ліквідація екологічних витрат; документальне оформлення; інвентаризація; відповідальність за правильність формування і використання; внутрішня звітність щодо екологічних витрат.

Список літератури:

1. Замула І.В. Екологічні доходи та зобов'язання в системі бухгалтерського обліку. Вісник Університету банківської справи Національного банку України. 2013. № 1(16). С. 257-259.
2. Пелинько Л.М. Місце екологічного обліку в сучасній системі бухгалтерського обліку та його важливе значення в сфері охорони довкілля. Науковий вісник НЛТУ України. 2008. № 18.2. С. 70-75.
3. Замула І.В. Бухгалтерський облік екологічної діяльності у забезпеченні стійкого розвитку економіки: монографія. Житомир: ЖДТУ, 2010. 440 с.
4. Кондратюк О.М. Облік і аналіз екологічних витрат промислових підприємств автореф. дис. на здобуття наук. ступеня канд. екон. наук: спец. 08.00.09 – бухгалтерський облік, аналіз та аудит (за видами економічної діяльності). Київ, 2008. 23 с.
5. Давидюк Т.В. Екологічний, інтелектуальний та людський капітал в теорії бухгалтерського обліку: Монографія. Житомир. ЖДТУ, 2009. – 480 с.
6. Драган І.В. Формування регіональної системи управління природокористуванням на інноваційній основі. Екологічний вісник. 2012. № 1. С. 9-10.
7. Жук П.В. Регіональні природно-техногенні загрози в системі національної безпеки. Регіональна економіка. 2011. № 4. С. 210-216.

2. Розробити рахунки витрат на природоохоронну діяльність за вказаним розподілом, а в первинні документи внести відповідні реквізити;

3. Сформувати системи документування і документообігу операцій з обліку екологічних витрат;

4. До посадових інструкцій помістити вказівки стосовно дій кожної посадової особи, що зайняті в процесі обліку і аналізу сукупних екологічних витрат. Посадові інструкції працівників бухгалтерії, розроблені головним бухгалтером, повинні включати обсяг роботи, який мають виконувати бухгалтери секторів обліку екологічних витрат;

5. Впровадження законодавчих актів, що регулюватимуть облікову діяльність в галузі екології.

Висновки. Раціональна організація обліку екологічних витрат надасть промисловим підприємствам можливість повно і об'єктивно враховувати екологічні аспекти їхньої діяльності, що в свою чергу, дозволить своєчасно розпізнавати ризики виникнення надмірного антропогенного впливу на навколишнє середовище, своєчасно приймати запобіжні заходи, визначаючи таким чином, екологічність траєкторії розвитку підприємства.

У цілому метою екологічного обліку є відображення екологічних впливів кожного підприємства і порівняння їх з екологічними стандартами. Адекватне врахування екологічних аспектів діяльності підприємства і відображення їх у звітності забезпечить користувачів інформацією, необхідною для прийняття оптимальних управлінських рішень, дасть змогу певною мірою врахувати ризики та реалізувати шанси екологічно свідомого управління підприємством.

Отже, екологічний облік на підприємстві є індикатором раціональності господарювання, справедливого перерозподілу природних ресурсів, виробництва екологічно чистої продукції, виявлення проблем екологічного ризику, надходження інвестицій на підприємство та контролю негативного впливу на навколишнє середовище. Саме тому він значною мірою впливає на конкурентоспроможність господарюючого суб'єкта. Враховуючи це, перспективним напрямом удосконалення облікової системи підприємства є доповнення її складових екологоорієнтованим обліком, що означає виокремлення в обліковій системі екологічних витрат і зобов'язань підприємства, що в свою чергу призведе до формування потужного інформаційного базису обліково-аналітичного забезпечення конкурентоспроможності українських підприємств на світовому ринку та залучення до економіки України іноземних інвестицій.

Совык М.И.

Киевский национальный экономический университет
имени Вадима Гетьмана

ОРГАНИЗАЦИОННО-МЕТОДОЛОГИЧЕСКИЕ ОСНОВЫ БУХГАЛТЕРСКОГО УЧЕТА ЭКОЛОГИЧЕСКИХ ЗАТРАТ КОМПАНИЙ УКРАИНЫ В УСЛОВИЯХ ЕВРОИНТЕГРАЦИИ

Аннотация

Рациональная организация учета экологических затрат является системой элементов и средств оптимального построения учетного процесса с целью получения и предоставления достоверной, оперативной, аналитической и качественной информации для управления экологическими затратами и контроля за использованными ресурсами в сфере охраны окружающей среды. Благодаря рациональной организации учета экологических затрат формируется информационная база для комплексного анализа экологических затрат, эффективного управления экологическими затратами и природоохранной деятельностью, достоверные статистические показатели деятельности предприятий в сфере охраны окружающей природной среды. В работе рассмотрена необходимость введения теоретических, нормативно-правовых и практических аспектов учета экологических затрат, организации учета экологических затрат на предприятиях Украины в условиях евроинтеграции.

Ключевые слова: евроинтеграция, организация учета, ведение учета, экологический учет, учет экологических затрат, учетно-аналитическая практика.

Sovyk M.I.

Kyiv National Economic University
named after Vadym Hetman

ORGANIZATIONAL AND METHODOLOGICAL BASES OF ENVIRONMENTAL COSTS ACCOUNTING FOR ENTERPRISES OF UKRAINE IN THE CONDITIONS OF EURO INTEGRATION

Summary

Rational organization of environmental costs accounting is a system of elements and tools for optimal construction of the accounting process in order to receive and provide reliable, operational, analytical and qualitative information for managing of environmental costs and controlling over the used resources in the field of environmental protection. Thanks to the rational organization of environmental costs accounting an information base for a comprehensive analysis of environmental costs, effective management of environmental costs and environmental activities, reliable statistical indicators of the activities of enterprises in the field of environmental protection, is formed. In this work there have been considered the need of implementatuion of theoretical, regulatory and practical aspects of environmental costs accounting, organization of environmental costs accounting at the Ukrainian enterprises in the conditions of euro integration.

Keywords: euro integration, organization of accounting, keeping accounting records, environmental accounting, accounting of environmental costs, accounting and analytical practices.